

BALTI ASSAMBLEE
BALTIJAS ASAMBLEJA
BALTIJOS ASAMBLĒJA

Baltijas Asamblejas 45. sesijas REZOLŪCIJA

Baltijas Asambleja,

sapulcējusies 2026. gada 22.–23. oktobrī Tallinā, Igaunijas Republikā, savā 45. sesijā,

apspriedusi rezultātus, kas sasniegti Baltijas Asamblejā Igaunijas prezidentūras laikā, aktualitātes un Baltijas valstu sadarbību, kā arī drošību reģionā,

atzīmējot Baltijas Asamblejas 35. gadadienu kā apliecinājumu Igaunijas, Latvijas un Lietuvas ilgstošajai vienotībai, solidaritātei un kopīgajai apņēmībai, kā arī **godinot** to cilvēku vīziju un drosmi, kuri izveidoja Baltijas Asambleju vēsturiskā brīdī, kad Baltijas valstis tikko bija atguvušas savu pienācīgo vietu starp Eiropas brīvajām un demokrātiskajām valstīm,

atzīstot, ka šo gadadienu iezīmē milzīga ģeopolitiskā nenoteiktība ar karu Eiropā un jauniem draudiem demokrātijai un brīvībai, un **vēlreiz apstiprinot** Baltijas Asamblejas atbildību turpināt iesākto un stiprināt Baltijas valstu sadarbību demokrātijas, drošības un brīvas un noturīgas nākotnes nodrošināšanā,

vēlreiz nepārprotami nosodot nepamatoto un neprovocēto Krievijas agresijas karu pret demokrātisko Ukrainu un **uzsverot**, ka Krievija, turpinot karu, bezkaunīgi pārkāpj starptautiskās tiesības, rada milzīgas cilvēku ciešanas un nopietni apdraud ilgstošu mieru un drošību Eiropā,

aicinot Eiropas Savienības un NATO dalībvalstis stiprināt un koordinēt visu nepieciešamo atbalstu Ukrainai, lai apturētu Krievijas nepārtraukto agresiju, aizsargātu Ukrainas suverenitāti un teritoriālo integritāti un pasargātu tās iedzīvotājus no turpmākiem zaudējumiem un ciešanām,

uzsverot nepieciešamību padziļināt sadarbību aizsardzības jomā starp Baltijas valstīm un to partneriem Baltijas jūras reģionā, Beniluksa valstīs un Ziemeļvalstīs, lai stātos pretī konvencionālajiem draudiem, kiberdraudiem un hibrīddraudiem, un **atkārtoti apstiprinot**, ka spēcīgas sabiedroto atturēšanas spējas un proaktīva aizsardzība, kuras pamatā ir pastāvīga ASV militārā klātbūtne, joprojām ir neaizstājama reģiona drošībai,

akcentējot vēl ciešākas Baltijas valstu sadarbības nozīmību, lai ar modrību, noturību un pārdomātiem un saskaņotiem risinājumiem reaģētu uz reģionā pieaugošajiem hibrīddraudiem, un vienlaikus **uzsverot**, ka cīņa pret naidīgām darbībām ir kļuvusi par ikdienas drošības realitāti Baltijas valstīs un tai jāpieiet ar gatavību un apņēmību, nevis ar bailēm vai pārspīlētu reakciju,

atzinīgi vērtējot Baltijas valstu 2026. gada 22. septembra kopīgo deklarāciju par *Rail Baltica*, kurā tās atkārtoti apliecina, ka *Rail Baltica* ir kopīgs stratēģiskais projekts un nozīmīgs Eiropas ieguldījums drošībā, militārajā mobilitātē, savienojamībā un konkurētspējā, un uzsver Igaunijas, Latvijas un Lietuvas kopīgo apņemšanos projektu koordinēti īstenot reālistiskos termiņos, un **aicinot** veikt turpmākas saskaņotas un kopīgas darbības, lai stiprinātu Baltijas valstu reģionālo savienojamību, drošību, noturību un konkurētspēju;

uzsverot stratēģisko nepieciešamību ilgtspējīgi sadarboties ar Austrumu partnerības valstīm un citām valstīm, kas virzās uz saviem demokrātiskajiem mērķiem, kā arī **uzsverot**, ka šo valstu demokrātijas noturības un Eiropas nākotnes stiprināšana ir ieguldījums drošākā, stabilākā un demokrātiskākā Eiropā,

atzinīgi vērtējot Baltijas valstu parakstīto saprašanās memorandu par “Baltijas mājas” izveidi 2028. gada olimpiskajām spēlēm Losandželosā,

atzīmējot ievērojamo progresu, kas sasniegts sadarbībā starp Baltijas Asambleju un Baltijas Ministru padomi, kura ir veicinājusi ciešāku koordināciju un Baltijas kopīgo interešu labāku atpazīstamību, taču vienlaikus **uzsverot**, ka arī turpmāk ļoti svarīgi ir padziļināt regulāro politisko dialogu, uzlabot koordināciju un nodrošināt, ka kopīgās prioritātes tiek efektīvi virzītas reģiona, Eiropas un starptautiskā līmenī,

aicina Igaunijas Republikas, Latvijas Republikas un Lietuvas Republikas parlamentus un valdības, kā arī Baltijas Ministru padomi:

attiecībā uz Baltijas valstu aizsardzības spēju un rūpniecības attīstības veicināšanu:

- noteikt par prioritāti aizsardzības nozares attīstību un ražotņu izvietošanu Eiropas Savienībā, it īpaši Baltijas valstīs, lai stiprinātu reģiona drošību un stratēģisko noturību;
- iesaistīt nacionālās aizsardzības nozares asociācijas diskusijās ar Baltijas valstu valdībām, lai noteiktu, kādi atbalsta veidi papildus tiešai finansiālajai palīdzībai ir nepieciešami aizsardzības nozares noturības, konkurētspējas un attīstības veicināšanai;
- stiprināt Baltijas valstu sadarbību, izmantojot instrumentu “Rīcība Eiropas drošības labā”, Eiropas Aizsardzības industrijas programmu un citas programmas, lai attīstītu kopīgus aizsardzības spēju projektus;
- rast Baltijas valstīs kopīgu risinājumu kaujās ievainotu kareivju uzņemšanai un medicīniskai aprūpei;

attiecībā uz kibernetdrošību un digitālajām aizsardzības spējām:

- uzsākt Baltijas kiberpavēlniecības izveidi, lai stiprinātu kiberaizsardzības spējas un koordināciju reģionā;
- uzsākt sinhronizētu kiberapdraudējumu noteikšanas mācību plānošanu, lai stiprinātu Baltijas valstu koordināciju, gatavību un kolektīvās kiberaizsardzības spējas;
- stiprināt reģionālo sadarbību kiberaizsardzības jomā, atbalstot kopīgas Baltijas valstu komandas izveidi dalībai “Locked Shields” un “Crossed Swords” mācībās, sākot no 2028. gada;
- paplašināt Baltijas valstu sadarbību kiberaizsardzības jomā, kopīgi veicot iepirkumus un izmantojot komerciālās kiberdraudu izlūkošanas spējas;
- uzsākt kiberdatu apmaiņas platformas izstrādi, lai uzlabotu informācijas apmaiņu, situācijas apzināšanos un kiberaizsardzības koordinēšanu Baltijas valstīs;
- rast kopīgu risinājumu specializētu apmācību nodrošināšanai civilajiem mācībaspēkiem un profesionāļiem, lai uzlabotu viņu zināšanas mākslīgā intelekta un kibernetdrošības jomā un veicinātu izpratni par dažādiem jauniem izaicinājumiem;

attiecībā uz civilo aizsardzību, krīzes pārvaldību un robežu drošību:

- turpināt kopīga Baltijas valstu civilās aizsardzības mehānisma izveidi, ietverot praktisko plānošanu, apmaiņu ar paraugprakses atziņām un pārrobežu sadarbību starp Baltijas valstu pašvaldībām;
- izstrādāt saskaņotas un standartizētas robežšķērsošanas procedūras trešo valstu pilsoņiem, lai visos Baltijas valstu robežšķērsošanas punktos veiksmīgāk atklātu neatļautas robežšķērsošanas gadījumus un potenciālu apdraudējumu;

- sagatavot Baltijas valstīm plānu efektīvas robežkontroles īstenošanai gan krīzes situācijās, gan relatīvi mierīgos periodos un to ieviest, tostarp izstrādājot līdzīga līmeņa standartizētas robežkontroles procedūras, kā arī rodot risinājumus neatbilstošas ceļu infrastruktūras pierobežas reģionos un cilvēkresursu trūkuma problēmām;
- atbilstoši Eiropas Robežu uzraudzības sistēmas prasībām turpināt vienotu standartu ieviešanu, lai uzlabotu drošības situācijas apzināšanos un paaugstinātu reaģēšanas spējas Baltijas valstu ārējās robežas tuvumā;
- ņemot vērā reģiona vājās vietas un īpatnības, vienoties par kopīgu reakciju uz hibrīddraudiem Baltijas valstīs;
- veicināt programmu izstrādi nākotnes līderu sagatavošanai, kurās tiktu ietverta pilsoniskās līdzdalības un iesaistes prasmju apguve, lai stiprinātu līderību militārajā, valsts pārvaldes un sabiedriskajā sektorā;

attiecībā uz sadarbību militārās izglītības, mācību un pētniecības jomā:

- uzsākt diskusijas par Baltijas mēroga izcilības centra izveidi aizsardzības pētniecības, stratēģiskās novērošanas, paraugprakses analīzes un uzraudzības jomā;
- kopīgi noteikt reģionālajai sadarbībai nozīmīgākās prioritārās drošības un aizsardzības pētniecības jomas;
- izveidot vadlīniju kopumu kopīgai sadarbībai militārajā pētniecībā starp Baltijas valstīm un Ziemeļvalstīm;
- atbalstīt kopīgus pētījumu projektus starp valsts iestādēm un izglītības institūcijām, lai izstrādātu inovatīvus aizsardzības risinājumus un stratēģijas;
- veicināt kopīgu izglītojošu mācību sesiju un semināru organizēšanu starp valsts, parlamentārajām un civilajām institūcijām Baltijas valstīs, lai veidotu vienotu pieeju valsts aizsardzībai;
- sekmēt sadarbību starp Baltijas valstu militārajām un izglītības iestādēm, kā arī starp minis-trijām un aizsardzības akadēmijām, lai veidotu vienotus visaptverošās aizsardzības ietvarus;
- izveidot apmaiņas programmas valsts aizsardzības kursu studentiem;
- izstrādāt platformu pastāvīgai Baltijas valstu un Ziemeļvalstu visaptverošās aizsardzības izglītības un obligātā militārā dienesta sistēmu salīdzināšanai un apspriešanai;
- veikt visaptverošu Baltijas valstu un Ziemeļvalstu obligātā militārā dienesta sistēmu analīzi, lai identificētu uzlabojuma un saskaņojuma iespējas;
- veicināt studentu mobilitāti Baltijas militārās izglītības iestādēs;
- mazināt šķēršļus kopīgu militāro studiju programmu un citu kopīgu izglītības aktivitāšu izveidei Baltijas valstīs;
- uzsākt diskusijas par militārās izglītības programmu saskaņošanu Baltijas valstīs;
- izveidot Baltijas aizsardzības izglītības platformu materiālu un pieredzes apmaiņai starp Igauniju, Latviju un Lietuvu;

attiecībā uz Baltijas enerģētikas stratēģijas izstrādi:

- ņemot vērā ģeopolitiskos riskus reģionā, veikt kopīgus apdraudējuma novērtējumus un īstenot saskaņotus noturības pasākumus Baltijas valstu enerģētikas nozarē;
- tiekties uz saskaņotākiem ieguldījumiem pārvades tīklos, izstrādāt kopīgus ārkārtas rīcības plānus un kopīgas balansēšanas rezerves, lai izmantotu Baltijas valstu sinhronizācijas sniegtās priekšrocības;
- apvienot finansējumu un noteikt par prioritāti augstsprieguma līdzstrāvas (*HVDC*) savienojumus un reģiona mēroga papildu pasākumus saskaņā ar Baltijas enerģētikas tīrgus savienošanas plānu;
- noteikt par prioritāti saskaņotu pārslodzes pārvaldību, jaudas sadali un dienas tirdzniecību, lai nodrošinātu efektīvu pārrobežu tirdzniecību Baltijas valstīs;

- uzsverot nepieciešamību veidot ilgtspējīgu reģionālo sadarbību periodā pēc atslēgšanās no BRELL, Baltijas enerģētikas stratēģijas ietvaros izstrādāt kopīgas darbības kapacitātes palielināšanai, lai aizsargātu Baltijas elektroenerģijas tirgu;
- censties izveidot kopīgus LNG termināļus, peldošās uzglabāšanas iekārtas un nodrošināt cauruļvadu savietojamību, lai garantētu piegādi un samazinātu izmaksas Baltijas reģionā;
- Baltijas enerģētikas stratēģijas ietvaros iekļaut kopīgu rīcības plānu un izstrādāt to, lai samazinātu atkarību no gāzes importa, tostarp pārveidojot jau esošo gāzes infrastruktūru, izvērtējot ūdeņraža nozīmi jau esošajā gāzes infrastruktūrā nākotnē un vienlaikus nodrošinot, ka attiecībā uz gāzes uzglabāšanu tiek ņemti vērā drošības apsvērumi, kas neļautu komerciālajām interesēm apdraudēt stratēģisko noturību;

attiecībā uz sadarbību *Rail Baltica* projekta īstenošanā:

- pastiprināt centienus, lai nodrošinātu paredzamu ES finansējumu daudzgadu finanšu shēmas ietvaros 2028.–2034. gadam, kas ir būtisks, lai garantētu *Rail Baltica* projekta īstenošanu;
- izvērtējot *Rail Baltica* projekta iespējas, izveidot ekskluzīva optisko šķiedru tīkla digitālo pamatu, kas savienotu visu militāro un civilās aizsardzības infrastruktūru Baltijas valstīs

attiecībā uz digitālās sadarbības, savietojamības un inovāciju stiprināšanu:

- uzlabot pārrobežu datu apmaiņas efektivitāti Baltijas valstīs;
- vienoties par kopīgiem 3B datu standartiem un datu apmaiņas sarakstu, kā arī nodrošināt digitālo datu apmaiņu un savstarpēju savietojamību, izmantojot jau pieejamās individuālās platformas vai ieviešot vienotu platformu un izmantojot *Rail Baltica* projektu, lai izmēģinātu digitālās savietojamības risinājumus;
- izmantot Baltijas digitālās attīstības aģentūru forumu kā platformu stratēģiska dialoga veidošanai un pieredzes apmaiņai par digitālo publisko pakalpojumu attīstību, pārrobežu datu apmaiņu, mākoņpakalpojumu stratēģijām un kiberdrošības jautājumiem;
- veicināt vienreizējās iesniegšanas tehniskās sistēmas (OOTS) efektīvu ieviešanu, izstrādājot veiksmīgus pilotprojektus, strukturētus pierādījumu apmaiņas mehānismus un kopīgus scenārijus, kas balstīti uz reāliem Baltijas e-pakalpojumu pārrobežu lietošanas gadījumiem;
- stiprināt Baltijas valstu sadarbību attiecībā uz elektronisko identifikāciju (eID) un Eiropas digitālās identitātes (EUDI) maku, tostarp izpētot kopprojektu īstenošanas iespējas;
- nostiprināt Ziemeļvalstu un Baltijas valstu sadarbību eID jomā Ziemeļvalstu un Baltijas valstu eID projekta (NOBID) ietvaros, lai panāktu elektroniskās identifikācijas un ar to saistīto risinājumu tehnoloģisko sadarbību;
- identificēt kopējās vajadzības un prioritātes saistībā ar mākslīgā intelekta gigafabrikām un būtiskiem ES projektiem;

attiecībā uz veselības aprūpes pieejamību, pētniecību un inovācijām:

- izveidot Baltijas valstu darba grupu kopīgiem iepirkumiem medicīnas jomā, katrā valstī norīkojot nacionālos koordinatorus, kuru uzdevums būtu izstrādāt kopēju svarīgāko zāļu un medicīnas preču sarakstu un procedūru vadlīnijas;
- vienoties par saskaņotu Baltijas valstu nostāju un apvienot centienus, lai nelielām populācijām atbilstoši ES Kritisko zāļu regulai nodrošinātu ilgtspējīgu un pieejamu reto slimību ārstēšanu;
- stiprināt Baltijas valstu sadarbību, lai veicinātu un saskaņotu slimnīcu reformas, uzlabojot efektivitāti, aprūpes kvalitāti un sistēmas noturību visā reģionā;
- turpināt visaptverošu veselības datu apmaiņas nodrošināšanu, ieviešot jaunas datu kategorijas un izstrādājot kopīgus risinājumus saskaņā ar Eiropas Veselības datu telpas regulu, tostarp īstenojot pilotprojektus Baltijas līmenī un koordinējot centienus, lai nodrošinātu finansējumu un samazinātu finansiālo slogu atsevišķām valstīm;
- uzsākt diskusijas par kopīgas maģistra vai doktora studiju programmas izstrādi Baltijas valstīs veselības ekonomikas jomā, lai risinātu speciālistu trūkumu augstskolās un stiprinātu reģionālo kompetenci, izmantojot akadēmisko sadarbību;

- saskaņot biobanku standartus visās Baltijas valstīs, lai novērstu šķēršļus pētniecībai, uzlabotu datu salīdzināmību un veicinātu efektīvāku pārrobežu zinātnisko sadarbību;
- piešķirt finansējumu, kas nepieciešams, lai laikus veiktu visaptverošu priekšizpēti par CERN Baltijas grupas un CERN kopīgo iniciatīvu izveidot augstas enerģijas daļiņu terapijas centru Baltijas valstīs;

attiecībā uz veselības un labbūtības un profilakses veicināšanu:

- pieņemt saskaņotu Baltijas valstu politisko pieeju attiecībā uz alkohola, tabakas un citu atkarību izraisošo vielu pieejamību, reklamēšanu un cenu noteikšanu, lai samazinātu kaitīgo patēriņu un uzlabotu sabiedrības veselības rādītājus;
- stiprināt reģionā sadarbību garīgās veselības uzlabošanai, kas ietver uz cilvēktiesībām balstītas pieejas īstenošanu, izvirza par prioritāti efektīvas psihosociālas intervences un pārtrauc ieguldījumus segregētās psihiatriskajās iestādēs, koordinējot pārrobežu pasākumus, aktīvi apmainoties ar paraugprakses atziņām un starp Baltijas valstīm veicinot saskaņotu sadarbību normatīvo aktu jomā;
- risināt dzimumu nevienlīdzību garīgās veselības jomā, identificējot un novēršot galvenos riska faktorus, kas ietekmē sievietes un meitenes visās Baltijas valstīs;
- izstrādāt kopīgu Baltijas pieeju, lai regulētu un ierobežotu sociālo tīklu lietošanu bērniem, kas jaunāki par 16 gadiem, tādējādi labāk aizsargājot viņu garīgo veselību un labbūtību;
- noteikt par prioritāti veselību un attīstību agrīnās bērnības posmā, pamatojoties uz starptautiski pierādītu faktu, ka investīcijas tajās sniedz vislielāko sociālo un ekonomisko atdevi, mudināt veikt ieguldījumus attiecībā uz skrīningu, vakcināciju, uzturu, garīgo veselību, attīstības uzraudzību un atbalstu vecākiem, tādējādi nodrošinot taisnīgas un pastāvīgas iespējas katram bērnam Baltijas valstīs;
- kopīgi pētīt un novērtēt iespēju noteikt veselīgas dzīves gadus kā galveno reģionālās attīstības rādītāju un izvirzīt kopīgus mērķus, lai palielinātu veselīgas dzīves gadus, ņemot vērā, ka šis rādītājs apvieno veselības, izglītības, sociālās un ekonomiskās politikas efektivitāti un atspoguļo reģiona ilgtermiņa noturību;
- ieviest principu, ka veselība ir sabiedrības vērtība, un nodrošināt, ka visi lēmumi veselības politikas un finansējuma jomā, tostarp lēmumi par jaunām zālēm un veselības aprūpes tehnoloģijām, tiek novērtēti saskaņā ar to ilgtermiņa sociālo un ekonomisko atdevi Baltijas valstīs, izmantojot sistēmu, kas balstās uz konkrētiem rādītājiem, piemēram, veselīgas dzīves gadiem, darbaspēka līdzdalību un ražīgumu, mātes un bērna veselības rādītājiem, novēršamām hospitalizācijām un nevienlīdzības samazināšanu reģionos attiecībā uz veselības jomu;

attiecībā uz demogrāfisko noturību, sociālo politiku un iekļaušanu:

- noteikt prioritārās jomas Baltijas valstu reģionālajai sadarbībai, lai atbalstītu un paaugstinātu dzimstības rādītājus, izmantojot saskaņotas politikas pieejas un kopīgas iniciatīvas;
- risināt bērnu audzināšanas negatīvo ilgtermiņa ietekmi uz sieviešu ienākumiem un nodarbinātību Baltijas valstīs, īstenojot saskaņotus pētījumus un politikas pasākumus, lai tādējādi mazinātu šo ietekmi un veicinātu dzimumu līdztiesību;
- apspriest un noteikt jomas, kurās Baltijas valstis varētu sadarboties, lai mazinātu pašreizējo krīžu ietekmi uz nabadzīgajām un neaizsargātajām iedzīvotāju grupām, īpašu uzmanību pievēršot gatavības ārkārtas situācijām un noturības stiprināšanai, informācijas un paraugprakses atziņu apmaiņai, kā arī regulāras koordinācijas un apmaiņas sistēmas izveidei;

attiecībā uz klimata pārmaiņu ietekmes uz sabiedrības veselību mazināšanu:

- izveidot kopīgu Baltijas klimata un veselības datu sistēmu, lai noteiktu pieejamos un trūkstošos prioritāros datus, īstenojot zinātnē balstītus pasākumus vides radītu veselības risku mazināšanai un laikus brīdinātu par karstuma viļņiem un citiem ar klimatu saistītiem apdraudējumiem;

- stiprināt reģionālo sadarbību klimata izraisīto veselības risku uzraudzībā un pētniecībā, lai atbalstītu uz pierādījumiem balstītas politikas veidošanu un uzlabotu riskam pakļauto iedzīvotāju grupu aizsardzību;
- izveidot Baltijas valstīs kopīgu starpnozaru klimata un veselības darba grupu, pulcējot un koordinējot jau pastāvošās darba grupas un tīklus, lai stiprinātu sadarbību, saskaņotu prioritātes un izstrādātu koordinētu rīcības modeli reaģēšanai uz klimata pārmaiņu radītajiem veselības izaicinājumiem;
- saskaņot ar klimatu saistītos sabiedrības veselības norādījumus visās Baltijas valstīs, lai nodrošinātu koordinētu, uz zinātniskiem datiem balstītu komunikāciju par drošību karstuma apstākļos, ar pārnēsātājiem izplatītu slimību profilaksi un gatavību ekstremāliem laikapstākļiem;
- izstrādāt kopīgus Baltijas standartus un paraugpraksi, lai stiprinātu slimnīcu gatavību, kritis-kās infrastruktūras noturību un koordinētu reaģēšanu ārkārtas situācijās saistībā ar karstuma viļņiem, plūdiem un energoapgādes pārtraukumiem;
- vienoties par kopīgu Baltijas valstu nostāju, paredzot veselības ietekmes novērtējumu veikšanu ar zaļo kursu un infrastruktūru saistītām investīcijām, kā arī stiprināt koordināciju starp vides un veselības nozaru ministrijām, lai veselības aspekti tiktu integrēti politikas veidošanā;
- īstenot kopīgu Baltijas valstu pētījumu par reģionālo gruntsūdeņu apsaimniekošanu, lai stiprinātu ūdensapgādes drošību, atbalstītu ilgtspējīgu resursu izmantošanu un uzlabotu noturību pret klimata pārmaiņām;

attiecībā uz bioloģisko daudzveidību, aprites ekonomiku un zaļo pārkārtošanos:

- izveidot formātu, lai nodrošinātu regulāru Baltijas valstu sadarbību attiecībā uz ES bioloģiskās daudzveidības stratēģijas 2030. gadam, tostarp Dabas atjaunošanas regulas, īstenošanu;
- vienoties par kopīgām prioritātēm un iespējamām sadarbības jomām kūdrāju saglabāšanā, atjaunošanā un apsaimniekošanā Baltijas valstīs;
- kopīgi izstrādāt priekšlikumus par zaļās pārejas īstenošanas virzību Baltijas valstīs no pieejas, kas pārsvarā centrēta uz industriju, uz pieeju, kas centrēta uz cilvēku, pievēršot lielāku uzmanību sabiedrības izglītošanai;
- izveidot finansiāli ilgtspējīgu risinājumu savākto tekstilizstrādājumu otrreizējai pārstrādei Baltijas valstīs;
- ieviest Baltijas valstīs saskaņotu pieeju attiecībā uz izstrādājumu atkārtotu izmantošanu un remontu, kā arī atkārtotu lietošanu reģionālajā tirgū;

attiecībā uz sadarbību vides uzraudzības un pētniecības jomā:

- veicināt salīdzināmu un savietojamu vides uzraudzības datu izmantošanu, lai uzlabotu situācijas apzināšanos Baltijas valstīs;
- izveidot kopīgus uzraudzības mehānismus un Baltijas līmeņa agrīnās brīdināšanas un prognozēšanas sistēmu, integrējot vides uzraudzības un prognozēšanas kapacitātes, lai agrāk noteiktu riskus un uzlabotu Baltijas valstu gatavību un reaģēšanas spēju attiecībā uz pārrobežu piesārņojumu;
- veidot kopīgas Baltijas uzraudzības spējas, attīstot kopīgu infrastruktūru, vienotas metodoloģijas un apvienojot tehnisko ekspertīzi, lai pārvarētu jaunu bīstamo vielu uzraudzības un upju un ezeru reāllaika uzraudzības izaicinājumus;
- paplašināt kopīgās pētniecības programmas un izmēģinājuma iniciatīvas Baltijas valstīs, lai pārbaudītu inovatīvas vides uzraudzības pieejas, vienlaikus atbalstot progresīvu uzraudzības tehnoloģiju izstrādi, ieviešanu un mērogošanu;
- izveidot saskaņotu Baltijas pieeju attiecībā uz mežu veselības uzraudzību, pielīdzinot metodoloģiju, radot kopīgu mežu veselības indikatoru platformu un pastāvīgu reģionālās sadarbības struktūru;
- stiprināt koordinētas Baltijas pieejas un kopīgu pētniecību saldūdeņu un jūras uzraudzības ciešākai integrācijai, tostarp uzlabojot datu saskaņotību par tādiem jauniem apdraudējumiem kā zemūdens troksnis un mikroplastmasa;

- izstrādāt kopīgu Baltijas valstu rīcības plānu ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanai;

attiecībā uz saskaņotu un ilgtspējīgu pilsētu attīstību:

- stiprināt koordināciju starp Baltijas valstīm attiecībā uz stratēģisku teritoriālo izaicinājumu pārvarēšanu, izstrādājot kopīgus rīkus, datu un vērtēšanas sistēmas, lai veicinātu ilgtspējīgu mobilitāti, pielāgošanos klimata pārmaiņām un integrētu sauszemes un jūras plānošanu;
- stiprināt Baltijas valstu sadarbību, lai saskaņotu kompaktas pilsētvides attīstības stratēģijas ar ES regulējumu un politikas mērķiem;
- aktivizēt sadarbību iniciatīvas “Baltijas jūra: redzējums un stratēģijas” (*VASAB*) ilgtermiņa perspektīvas 2040. gadam un Baltijas pilsētu savienības ietvaros, atjauninot *VASAB* sadarbības satvaru un stiprinot integrāciju ar Ziemeļvalstu partneriem;
- uzsākt Baltijas līmeņa diskusiju par reģionālas apmācību un sadarbības platformas izveidi pilsētplānošanas jomā, lai stiprinātu zināšanu apmaiņu, spēju veidošanu un koordinētu pilsētu attīstību reģionā;

attiecībā uz izglītību, pētniecību, inovācijām un prasmju attīstību:

- izveidot Baltijas Zinātnes fondu kā centrālu instrumentu pētnieku reģionālās sadarbības veicināšanai;
- izstrādāt Baltijas valstīs kopīgu sistēmu atbildīgai mākslīgā intelekta izmantošanai izglītībā, ietverot vienotus principus saistībā ar cilvēku īstenotu uzraudzību, pārredzamību, integritāti, privātumu, drošību un iekļautību;
- izstrādāt Baltijas valstīs kopīgus mākslīgā intelekta prasmju un kompetenču standartus skolēniem un pedagogiem, lai apvienotu praktiskās iemaņas ar kritisko domāšanu, ētiku un akadēmisko integritāti;
- piešķirt prioritāti kopīgām pedagogu mācībām, profesionālajiem tīkliem un paraugprakses atziņu apmaiņai attiecībā uz mākslīgā intelekta ieviešanu Baltijas valstīs;
- izveidot Baltijas valstīs kopīgu mākslīgā intelekta kompetences un pētniecības platformu, lai veicinātu pētniecību, novērtētu mākslīgā intelekta rīkus un stiprinātu reģionālo inovācijas kapacitāti;
- stiprināt Baltijas valodas un kultūras vērtības mākslīgā intelekta jomā, kopīgi attīstot valodas tehnoloģijas, datu kopas un kultūras kontekstam atbilstošus mākslīgā intelekta rīkus;
- izstrādāt vienotus viedokļus par mākslīgo intelektu izglītībā un pētniecībā un sistemātiskāk sadarboties ar Ziemeļvalstu un Centrāleiropas partneriem, kā arī Eiropas Komisiju, izmantojot Baltijas valstu pieredzi, lai veicinātu Eiropas standartu izstrādi, un vienlaikus mācoties no kaimiņvalstu pieejām
- noteikt par prioritāti jau esošo kopīgo ES programmas “Apvārsnis” pētniecības projektu turpināšanu un paplašināšanu, lai nodrošinātu pētniecības nepārtrauktību, palielinātu ietekmi un stiprinātu ilgtermiņa reģionālo sadarbību pētniecības jomā;
- uzsākt kopīgu pētniecības projektu, kura mērķis ir izprast, kā efektīvi popularizēt zinātnei un tās sociālo vērtību plašākai sabiedrībai Baltijas valstīs;
- rīkot Igaunijas Republikas Izglītības un pētniecības ministrijas, Latvijas Republikas Izglītības un zinātnes ministrijas un Lietuvas Republikas Izglītības, zinātnes un sporta ministrijas ikgadēju sanākumi, lai apmainītos ar informāciju par profesionālo un vidējo izglītību, kā arī koordinētu politikas iniciatīvu īstenošanu nolūkā risināt absolventu trūkuma, prasmju neatbilstības un dzimumu nelīdzsvarotības problēmas *STEM* jomā;
- kopīgi Baltijas valstīs identificēt jomas, kurās trūkst darbaspēka, un izstrādāt reģionālus risinājumus profesionālās un tehniskās izglītības attīstībai, lai mazinātu darbaspēka trūkumu;

attiecībā uz Baltijas identitātes un starptautiskās atpazīstamības stiprināšanu:

- veicināt izpratni par kultūru kā Baltijas valstu nacionālās drošības un noturības stūrakmeni, veidojot politikas ar kultūru kā centrālo elementu, tādējādi nodrošinot tās integrāciju visās valsts struktūrās;

- organizēt ikgadējas konferences par Baltijas ceļa mantojumu un nozīmību, programmā iekļaujot dažādas tēmas saistībā ar Baltijas valstu sadarbības un uz kopīgas vēsturiskās atmiņas balstītās identitātes stiprināšanu;
- piešķirt finansējumu, kas nepieciešams, lai sagatavotu un organizētu starpnozaru pasākumus, kuri saistīti ar Baltijas ceļa 40. gadadienu 2029. gadā;
- īstenot kopīgu Baltijas valstu iniciatīvu, kuras mērķis ir saistošā veidā nodrošināt Baltijas vēsturiskās atmiņas saglabāšanu nākamajām paaudzēm;
- atbalstīt “Baltijas māju” – Igaunijas, Latvijas un Lietuvas kopīgo paviljonu 2028. gada olimpiskajās un paraolimpiskajās spēlēs Losandželosā – kā kopīgu platformu starptautiskās sabiedrības iepazīstināšanai ar Baltijas valstu kultūru, sportu un inovācijām, kā arī veicināt šā paviljona atpazīstamību, Baltijas valstīm īstenojot starptautiskās aktivitātes;
- stiprināt centienus veicināt Baltijas valstu starptautisko atpazīstamību prioritārajos tirgos, izmantojot vienotu naratīvu, kas pozicionē Baltijas valstis kā vienotu pieejamu galamērķi ar trim atšķirīgām nacionālajām pieredzēm;
- veicināt lielāku mobilitāti un tūrismu Igaunijas, Latvijas un Lietuvas iedzīvotāju vidū, popularizējot kaimiņvalstis kā pievilcīgus un viegli sasniedzamus galamērķus, izstrādājot kopīgus kultūras un tūrisma piedāvājumus, kā arī stiprinot cilvēku savstarpējos kontaktus un izpratni par kopīgo Baltijas kultūras telpu;
- pastiprināt Baltijas valstu praktisko sadarbību tūrisma jomā, paplašinot kopīgās mārketinga aktivitātes, pārrobežu tūrisma produktus un maršrutus, pasākumus un sadarbību ar starptautiskajiem tūrisma operatoriem;
- padziļināt sadarbību ar Ziemeļvalstīm, Poliju un citiem Baltijas jūras reģiona partneriem tūrisma, kultūras un radošo nozaru jomā, tostarp apmainoties ar paraugprakses piemēriem, izstrādājot kopīgus projektus un produktus, kā arī koordinēti popularizējot Baltijas valstis starptautiskā līmenī.

Tallinā 2026. gada 23. oktobrī